

POSUDEK VEDOUČÍHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Název práce: Nadváha a obezita dětí v ČR: vývoj a trendy v transformačním období
Autor práce: Bc. Nikola Řihošková

1. Obsah práce

Cíle, výzkumné otázky, hypotézy (*přiměřenost cílů, geografický charakter a relevance cílů, teoretické podložení hypotéz aj.*)

Předložená diplomová práce si klade za cíl porovnat výskyt nadváhy a obezity u dětí a mladistvých v čase (konkrétně během transformačního období). Dalšími cíli je zjistit, zda výskyt dětské nadváhy a obezity koreluje se vzděláním jejich rodičů či zda existuje vztah mezi obezitou a dalšími proměnnými jako je pohlaví dítěte, doba kojení, rizikové těhotenství, termín porodu, porodní váha. Výskyt obezity je porovnáván také mezi pohlavími, věkovými skupinami a dle místa bydliště dítěte. Volba problematiky je vysoce relevantní, neboť počet dětí trpících nadváhou a obezitou neustále roste a prevence obezity je tak jedním z důležitých cílů národní zdravotní politiky.

Práce s literaturou (*teoretické ukotvení práce, diskuse a kritické zhodnocení literatury aj.*)

V teoretické části autorka velmi vhodně ukotvuje nadváhu a obezitu nejprve ze zdravotního hlediska, kde vychází z medicínských a sociálně-epidemiologických prací a datových zdrojů (včetně definice, příčin, diagnostických metod, zdravotních komplikací a možností léčby), a pak také z hlediska sociálního – prevalence nadváhy a obezity (včetně porovnání několika světových, evropských a národních studií a datových zdrojů), různých strategií v boji s tímto problémem a existujících programů (s přihlédnutím k problematice kojení a jeho vlivu na následnou nadváhu či obezitu dítěte) či také hodnotí celospolečenské důsledky obezity a nadváhy v dětství.

Metodika práce (*vhodnost aplikovaných metod, kvalita a vhodnost použitých dat aj.*)

Stanovení hypotéz, charakteristika datového souboru a metodika práce jsou komentovány na začátku praktické části diplomové práce. Autorka zpracovávala poměrně rozsáhlý soubor dat poskytnutý SZÚ v rámci studie Monitoring alergických onemocnění v dětské populaci v ČR. Data zpracovávala pomocí základních nástrojů GIS a také statistické analýzy dat, zejména pak kontingenčních tabulek a logistické regresní analýzy. Tyto metody byly vzhledem k charakteru dat vybrány vhodně.

Analytická část práce (*správnost a interpretace výsledků, detailnost, struktura a provázanost analýzy*)

V analytické části autorka správně postupuje od popisné statistiky dostupných dat (časové hledisko jednotlivých vln studie a zároveň dělení podle věkových kategorií sledovaných dětí a mladistvých) k analýze závislostí mezi obezitou a vybranými faktory. Používá analýzu kontingenčních tabulek a hodnotí vždy vztah mezi určitými dvěma proměnnými dle čtyř věkových kategorií respondentů. U každé kategorie je vždy uvedena také hodnota koeficientu kontingence a signifikance. Tam, kde

výsledek vyšel statisticky signifikantně, pak přistupuje k využití reziduí. Dalším krokem je zpracování kartodiagramů výskytu „patologických“ respondentů v jednotlivých věkových kategoriích a závěrečné potvrzení vztahů v binární logistické regresii.

Závěry práce (odpovědi na výzkumné otázky, zasazení závěrů do širšího kontextu výzkumu aj.)

V diskuzní kapitole práce autorka shrnuje výsledky analytické části a konfrontuje je s vytyčenými hypotézami. Práce odhalila, že od první etapy studie počet obézních jedinců skutečně narostl. To lze tvrdit u věkových skupin 9, 13 a 17 let, pouze u nejmladších pětiletých respondentů toto tvrzení neplatí. Pokud jde o jednotlivé zkoumané proměnné, signifikantní vliv na výskyt nadváhy a obezity u dětí měl tedy pouze věk dítěte a místo bydliště. Nejhorší situace byla evidována pro kraj Karlovarský a Ústecký, kdy autorka tento výsledek komentuje v širším kontextu sociálních podmínek, vzdělanostní struktury, situace v nezaměstnanosti a etnické struktury těchto krajů. K řešení socioekonomických a environmentálních znevýhodnění dětí v těchto krajích pak směřuje také doporučení v závěru své práce.

2. Formální náležitosti práce (zatrhněte Vaši volbu)

Formální úprava: výborná / velmi dobrá / dobrá / nevyhovující

Stylistická úroveň: výborná / velmi dobrá / dobrá / nevyhovující

Citační úroveň: výborná / velmi dobrá / dobrá / nevyhovující

Komentář (vč. kvality grafiky, (ne)přiměřenosti délky práce aj.)

Po formální stránce splňuje práce všechny požadavky kladené na tento typ prací, je pečlivě zpracována, nenalezla jsem v ní pravopisné chyby či překlepy, a velmi vhodně je doplněna také grafy a mapami. Slabinou práce je občasná stylistická neobratnost autorky a některé spíše kostrbaté formulace.

3. Souhrn

Celkové zhodnocení práce (vč. přístupu studenta, přínosů práce, provázanosti teoretické a analytické části aj.)

Předložená diplomová práce Nikoly Řihoškové představuje cennou analýzu doposud nevyužitých dat v rámci vysoce aktuálního tématu, které bude zřejmě dále ještě nabývat na významu. Oceňuji zejména to, že se autorka nenechala odradit řadou statisticky nesignifikantních výsledků a potvrdila tradiční, avšak zásadní vztah mezi kvalitou fyzického a sociálního prostředí v místě bydliště a zdravotní situací dětí a mládeže. K práci nemám žádné zásadní výhrady.

Předloženou práci **doporučuji / nedoporučuji** k obhajobě. (zatrhněte Vaši volbu)

Datum: 25. 7. 2017

Autor posudku: doc. RNDr. Jana Spilková, Ph.D.

Podpis: